

Liber Endre helyettes polgármester előadása „Budapest lelki Baedekeréről.”

Liber Endre, a székesfőváros helyettes polgármestere igen érdekes előadást tartott abban a sorozatban, amelyet a Cobden Szövetség rendez kiváló magyar írók bevonásával Budapest megismertetésére „Budapest lelki Baedekere” címmel. *Liber Endre* nagy érdekességű előadását azzal kezdte, hogy ha a budapesti ember külföldre megy, mindenütt, ahova eljut, arra törekszik, hogy minél alaposabban, minél jobban megismerje annak a városnak művészi és kulturális intézményeit, természeti szépségeit. Nem így áll a dolog a saját városunkkal szemben. Itt, ahol a mi mindennapi életünket folytatjuk, a sok gond és bajlódás között kevesebb idő jut arra, hogy a magunk városát is megismerjük, hogy annak szépségeiben is gyönyörködjünk és intézményeit értékeljük. Így van ez például természetadta kincseinkkel, amelyekben olyan gazdagok vagyunk. Milyen sokan vannak Budapesten, akik nem ismerik fővárosunk termálforrásait, nem ismerik Budapest kiváló gyógyfürdőit és milyen sokan utaznak el külföldre gyógyulást keresni, ahelyett, hogy itthon használnák ki a lábunk előtt felfakadó gyógyforrások hatását. Sőt így vannak sokszor az orvosaink is, akik nem egyszer talán nincsenek tudatában annak, hogy milyen gyógyító kincsekkel rendelkezünk itt Budapesten. Felhozta például egy svéd muzeumigazgató esetét, aki egy kiállítás rendezése céljából jött Budapestre és a Gellért-szállóban bérelt szobát. Itt azután egészen véletlenül betért a Gellért fürdőibe is, amelyekről nem is tudta, hogy gyógyvizűek, de annyira megszerette, hogy többször felkereste azokat, s napok alatt egyszerre olyan csodálatos javulást érzett beteg lábában, hogy pár napra tervezett itt tartózkodását egy hónapra hosszabbította meg.

Majd így folytatta: — Magyarország a háború előtti időkben csak kevéssé volt ismeretes a nagy nemzetközi forgalomban, mégis mintegy száz évvel ezelőtt, már 1833-ban megjelent Londonban ismeretlen szerzőtől egy idegenforgalmi irat, amelyik azt akarta a magyar közvélemény előtt érthetővé tenni, hogy fordítson nagyobb gondot országának megismerésére. Már annak a száz év előtti utazási iratnak a névtelen szerzője is utalt arra, hogy Magyarország a keleti országok és Bécs között fekszik, kézenfekvő tehát az a gondolat, hogy Magyarországot be kellene illeszteni az idegenforgalom utvonalaiba és felette kívánatosnak tartotta már akkor, hogy a magyar utlevelek kiadásánál ne legyünk olyan tartózkodók. És amint nem volt ismeretes a nemzetközi idegenforgalomban Magyarország, éppen olyan kevéssé ismerték a mi fővárosunkat, ami nem is csodálatos, hiszen gróf Széchenyi István műveiben szinte megdöbbentő képet festett a város akkori állapotáról. Már a Világ című művében sötét színekkel ecseteli Pestet és nyíltan kimondja, hogy semmi látnivalója nincs, hiányzik a magyar színháza, muzeuma, kasszinója, sétateré. Egyik művének meg éppenséggel „A pesti por és sár” címet adta, amelyben éles látással mutat rá a meglévő nagy hibákra, a város elhanyagoltságára s hátramaradottságára, hogy megjelölje a fejlődés útjait. Széchenyi szándéka nemes volt és ő, aki a nyugati nagyvárosokkal való összehasonlítás révén jutott el ehhez a keserű ítélethez, a buzdításnak, serkentésnek kívánt nagyobb erőt adni minden visszasság erős kiemelésével. Pedig ez a kettős város már akkor is nagy fejlődésen ment át és például Kazinczy, aki élete alkonyán, 1828-ban tett pesti útján elragadtatva néz mindent, ami új és szépnek találja Pestet, úgy hogy naplója az akkori, még Széchenyi kritikája előtti Pest élénk dicsérete.